

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4Tos/40/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123010066
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Mikluš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6123010066.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Mikluš a sudcov JUDr. Petra Kvietka a JUDr. Ing. Miroslava Mandáka, v trestnej veci odsúdeného Y. J., rod. O., nar. XX.XX.XXXX v Y., na neverejnom zasadnutí dňa 06. apríla 2023, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7PP/3/2023 zo dňa 21.02.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť odsúdeného Y. J. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Uznesením sp. zn. 7PP/3/2023 zo dňa 21.02.2023, samosudca Okresného súdu Banská Bystrica podľa § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák. zamietol žiadosť odsúdeného Y. J., rod. O. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 3T/69/2019 zo dňa 20.05.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Lučenec sp. zn. 3T/69/2019 zo dňa 01.07.2021 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe a nariadení výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 20 (dvadsiatich) mesiacov a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3Tos/83/2021 zo dňa 04.08.2021 a rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 3T/107/2020 zo dňa 25.03.2021 v trvaní 16 (šestnástich) mesiacov, v obidvoch prípadoch so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí konanom dňa 21.02.2023 sťažnosť, ktorú písomne doplnil jednak vlastnoručne písaným podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 08.03.2023, ako aj prostredníctvom ustanoveného obhajcu podaním doručeným okresnému súdu dňa 14.03.2023. V sťažnosti v podstate uviedol, že so svojou rodinou je neustále v kontakte, rodina mu zasiela peňažné prostriedky aj do výkonu trestu odňatia slobody a plánuje mu pomôcť aj v prípade jeho podmiennečného prepustenia. Má možnosť ísť bývať ku svojim rodinným príslušníkom do veľkého rodinného domu. Akcentoval, že je dôchodca, pričom po prepustení z výkonu trestu si chce vybaviť dôchodok, zároveň poukázal na naštrené finančné prostriedky na bankovom účte u jeho sestry. Uvedené finančné prostriedky súhrmne budú pre neho predstavovať dostatočný príjem na pokrytie jeho potrieb až do konca jeho života. Akcentoval, že v minulosti už raz dostal šancu, pričom bol podmiennečne prepustený a osvedčil sa. Má záujem viesť riadny život. Uviedol, že spôsobenú škodu má v úmysle uhradiť, avšak do dnešného dňa sa mu ju nepodarilo zrealizovať. Na základe uvedeného navrhol, aby krajský súd zrušil napadnuté uznesenie prvostupňového súdu a sám vyhovel jeho návrhu na podmiennečné prepustenie a v prípade potreby mu uložil aj dlhšiu skúšobnú dobu, ktorú by podmienil uložením aj probačného dohľadu, resp. uložením primeraných povinností a obmedzení.

Podľa § 192 ods. 1/ Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Po postupe v zmysle uvedeného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nebola dôvodne podaná, pretože u neho neboli splnené zákonné podmienky vyžadované ustanovením § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák. na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Odsúdený Y. J. vykonáva v súčasnosti tresty odňatia slobody postupne uložené mu rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 3T/69/2019 zo dňa 20.05.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Lučenec sp. zn. 3T/69/2019 zo dňa 01.07.2021 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe a nariadení výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 20 mesiacov a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3Tos/83/2021 zo dňa 04.08.2021 a rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 3T/107/2020 zo dňa 25.03.2021 v trvaní 16 mesiacov, v oboch prípadoch so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zák. ak ide o osobu odsúdenú za prečin, po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody, môže súd odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Okresný súd, pri dôslednom dodržaní procesného postupu a rešpektovaní práva odsúdeného na obhajobu, rozhodol na verejnom zasadnutí v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere vykonané dôkazy správne vyhodnotil, a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá všetkým hľadiskám obsiahnutým v ust. § 176 ods. 2/ Tr. por., prejednávaneému prípadu venoval náležitú pozornosť a nemožno mu v tomto smere nič vyčítať. Veľmi citlivo vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia napadnutého uznesenie je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona.

Krajský súd uvádza, že pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení, vychádzajúc z ust. § 66 ods. 1 Tr. zák., musí súd zhodnotiť konanie odsúdeného pred spáchaním trestného činu, jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody a zároveň reálne zhodnotiť predpoklad, či v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. Pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je nutné, aby odsúdený kumulatívne splnil dve podmienky. Formálnu - vykonal trest v zákonom stanovenej dobe a materiálnu - plnením svojich povinností preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliada aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Formálnu podmienku pre podmiennečné prepustenie odsúdený splnil dňa 10.09.2022.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tieto podľa zistení krajského súdu nateraz neboli v celom rozsahu splnené, keďže odsúdený síce počas výkonu trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, o čom svedčí najmä jedna udelená disciplinárna odmena, ktoré polepšenie by mohlo zakladať dôvodný predpoklad, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, avšak s poukazom na § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd musí prihliadať aj na povahu spáchaného trestného činu.

Krajský súd uvádza, že o výmere trestu, teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného, rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane ale zákonodarca ustanovil možnosť predčasného podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i kratším výkonom trestu, než ho uložil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení a pri nadväzujúcom plnení povinností odsúdeného a jeho správaním preukazujúcim polepšenie dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby

sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode pred vykonaním celého trestu. Zákonodarca neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného (Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť...), ale ponecháva na úvahu súdu na základe dôkazov posúdiť, či výchovný účel dovtedy vykonaného trestu odňatia slobody, teda aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

K otázke posudzovania preukázania polepšenia krajský súd považuje za potrebné poukázať na to, že polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatelovej osobnosti, ktorý sa, pravda, navonok prejavuje iba v jeho správaní. Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení treba práve rozlišovať, kedy je správanie a plnenie povinností vo výkone trestu iba prejavom vonkajšej adaptácie odsúdeného v prostredí ústavu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného, ktoré oprávňujú predpokladať, že aj v budúcnosti bude viesť riadny život. Preto správanie odsúdeného vo výkone trestu a plnenie povinností sú síce neopomenuteľnými, ale nie však jedinými hľadiskami, z ktorých možno usudzovať na jeho polepšenie. Aby bolo možné zodpovedne posúdiť, či odsúdený preukázal polepšenie, je nevyhnutné napríklad poznať, čo bolo u neho príčinou páchania trestnej činnosti. O to viac táto potreba vyvstáva u odsúdeného, ktorý sa dopustil závažnejšej trestnej činnosti.

Krajský súd pritom zdôrazňuje, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu neexistuje „právny nárok“ a jeho zmyslom nie je to, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania.

Z uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že odsúdený síce zatiaľ počas výkonu trestu preukázal polepšenie, o čom svedčí kladné hodnotenie jeho správania ústavom na výkon trestu, avšak nateraz nie je možné vysloviť predpoklad, že v budúcnosti povedie riadny život. Krajský súd nemal za dostatočne preukázané, či správanie a plnenie povinností odsúdeného vo výkone trestu je iba vonkajším prejavom adaptácie odsúdeného v prostredí ústavu, alebo skutočne ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného, ktoré oprávňujú predpokladať, že v budúcnosti bude viesť riadny život, a preto je u neho nateraz ďalší výkon trestu, s poukazom aj na povahu a okolnosti spáchaného trestného činu, dôvodný. V tomto smere nemožno neopomenúť mnohopočetné odsúdenia a páchané priestupky od jeho mladistvého veku, až po dôchodkový vek, teda v prípade odsúdeného ide o kriminálne narušenejšiu osobu, u ktorej podľa úsudku krajského súdu nedošlo k náprave po vykonaní ostatných trestov. Nie je však vylúčené, že ďalším trvaním výkonu trestu odňatia slobody a ďalším preukázaním správania a plnenia povinností odsúdeného vo výkone trestu bude dostatočne preukázaný vnútorný prerod odsúdeného, a tým budú splnené podmienky na jeho podmiennečné prepustenie. Keďže okresný súd napadnuté uznesenie podrobne odôvodnil a krajský súd sa s dôvodmi uvedenými v napadnutom uznesení v plnom rozsahu stotožnil, na odôvodnenie napadnutého uznesenia v podrobnostiach poukazuje, keďže opakovať správne a podrobné dôvody zákonného rozhodnutia by bolo nadbytočné. V širších súvislostiach krajský súd poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok vo veci Helle v. Fínsko z 19.12.1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59-60). Predpokladom tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno pokladať za dostatočne odôvodnené (Boldea v. Romania, rozsudok z 15.2.2017 k sťažnosti č. 19997/02, § 33; Hirvisaari v. Finland, rozsudok z 27.9.2001 k sťažnosti č. 49684/99, § 31, § 33).

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

S poukazom na uvedené skutočnosti preto senát krajského súdu sťažnosť odsúdeného v súlade s citovaným ustanovením zamietol ako nedôvodnú.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 Tr. por. v spojení s § 180 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.